

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-01-17

ŠIAME NUMERYJE:

Iš Čikagos šaulių veiklos – 5 psl.

Aplankykite ypatingą
parodą – 6 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 105 dienos!

Galutinį žodį turi tarti Seimas

Iš k.: Prelatas Edmundas Putrimas, komisijos pirmininkas Seimo narys Antanas Vinkus, komisijos narys iš Australijos Henrikas Antanaitis, PLB valdybos pirmininkė Dalia Henke, prof. Vytautas Landsbergis, komisijos pirmininkas Rimvydas Baltaduonis (už nugaros), Seimo narys Vytautas Juozapaitis, JAV LB atstovė Laura Vidžiūnaitė, Jungtinės Karalystės LB pirmininkė Dalia Asanavičiūtė. D. Barysaitės nuotr.

Baigėsi Seimo ir PLB komisijos posėdžių sesija

VITALIUS ZAIKAUSKAS

Visą praėjusią savaitę (spalio 23–27 d.) Vilniuje, Seimo rūmuose, vėl vyko Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) komisijos posėdžiai. Pirmadienio rytą forumas prasidėjo tradiciniu LR himnu, prel. Edmundo Putrimo invokacija bei sveikinimais. Po to aptarta būsimoji darbotvarkė.

Pirmiausiai buvo apžvelgti ministerijų ir kitų valstybės įstaigų atsakymai į praėjusioje sesijoje

priimtas rezoliucijas.

Prof. Genovaitė Kačiūšienė, kurios mintys greitai prigyja mūsų gyvenime (pvz., visame pasaulyje rašomas lietuvių kalbos diktantas), išklėlė naują idėją ir kreipėsi į viso pasaulio lietuvius, prašydama palaikyti jos siūlymą – Lietuvių Bendruomenėse įsteigti lietuvių kalbos puoselėjimo skyrius, kad svetur gyvenantieji 2018 m. gegužės 7 dieną, minint Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną, Lietuvoje surengtų visuotinę lietuvių kalbos viktoriną.

– 3 psl.

Vėlinių išvakarėse – kelionė į Seinus

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Vėlinių išvakarėse grupė marijampoliečių bendrijos, Kristijono Donelaičio draugijos narių bei kitų Sūduvos krašto šviesuolių aplankė Lenkijoje, Seinų krašte esančius už Lietuvos Nepriklausomybę žuvusių karių kapus. Tokia tradicija pagerbti mūsų karius anapus sienos gyvuoja jau nemažai metų.

Pirmiausia dvidešimtys žmonių būrys užsuko į netoli sienos su Lietuva esantį Beržininkų kaimą, kurį lenkai vadina Berznyku. Šio nedidelio kaimelio kapinėse ilsisi lietuvių kariai, kovoję ir žuvę šioje vietoje per mūsų su Lenkijos kariuomene 1920 metų rugsėjį.

Kasmet šiuos kapus aplankantis K. Donelaičio draugijos pirmininkas Gintaras Skamaročius čia atvykusiems svečiams iš Lietuvos papasakojo, kad Beržininkuose yra palaidoti lietuviai kariai, kurie kovojo ir žuvo šioje vietoje per mūsų su Lenkijos kariuomene 1920 metų rugsėjo mėnesio 22–23 dienomis. Mūšyje Lietuvos kariuomenės 5-asis pėstininkų pulkas atkakliai gynėsi, bet buvo priverstas trauktis. Dalis žuvusių mūsų lauke Lietuvos karių ir buvo palaidota Beržininkų bažnytkaimio kapinėse.

– 10 psl.

Žuvusiųjų atminimui Beržininkuose pastatytas paminklas „Pieta“. A. Vaškevičiaus nuotr.

Geriausias būdas tęseti savo žodį – nežadėti – *Napoleonas*

Kalbėjo PLB pirmininkė Dalia Henke.

Džojos Barysaitės nuotraukos

Prof. V. Landsbergį sveikina D. Henke ir R. Baltaduonis.

Baigėsi Seimo ir PLB komisijos posėdžių sesija

Atkelta iš 1 psl.

Kultūros ministerijos atstovė detalai papasakojo apie Šimtmečio programos renginius, pasirengimas kuriems jau labai sparčiai vyksta. Renginių vyks labai daug, juos būtų sunku netgi išvardinti. Tai ir savivaldybių konkursas „Valstybę kuriame mes“, šimtamečių Lietuvos bažnyčių varpų skambėjimas („Gloria Lietuva“), reikšminga dailės ir dizaino kūrinių paroda, rengiama nacionalinės JUNESECO komisijos, šalių pristatys žymiausiuose Europos miestuose, o Paryžiuje vyks didžiulė moderniosios Kauno prieškario architektūros paroda, šiuolaikinio meno projektai ir kt. Su visus būsimaisiais renginiais jau dabar galima susipažinti Vyriausybės ir Kultūros ministerijos tinklalapiuose.

PLB pirmininkė Dalia Henke paklausė, kada gi pagaliau bus atsižvelgta į išeivijos pageidavimą, kad ir užsienyje gyvenantieji taip pat galėtų dalyvauti Lietuvos kultūros fondo veikloje, tikėtis finansinės paramos meno ir kultūros projektams. Lig šiol Kultūros fondo veikloje gali dalyvau-

Komisijos darbą užbaigę surengta spaudos konferencija.

ti tik Europos Sąjungos (ES) šalyse gyvenantys tautiečiai. Vis dėlto tikimasi, kad bus pataisytas ir praplėstas įstatymas, leidžiantis šio fondo finansavimą gauti ir trečiųjų šalių menininkams, kūrėjams. Į šią pastabą pareigūnė atsakė: jeigu PLB būtų registruota Europoje, jokių problemų ne-

būtų. Reikia lukterti įstatymo pataisų.

Kalbant apie Šimtmečio programą jos rengėjams turėta daug klausimų ir pastabų. Beveik nieko nežinoma apie akciją pakviesti visus išvykusius iš Lietuvos 2018 metų vasario 16 dieną švesti valstybės šimtmetį Lietuvoje, vangios ir kitos idėjos.

Krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis papasakojo apie tai, kas daroma kovojant su Rusijos informacine propagandine veikla Lietuvoje ir ES. Rusija naudojasi įvairiomis priemonėmis. Juo labiau kad ji nė nebando to slėpti, ji yra grėsmių šaltinis – 2013 metais priimtoje gynybos koncepcijoje įrašė, jog norint pasiekti politinių tikslų, iš pradžių yra naudojamos informacinės poveikio priemonės, o karinė grėsmė naudojama vėlesniuose etapuose. Karas Ukrainoje tik paspartino šių užmojų realizavimą. Tai yra siekis palaužti valią priešintis (pigiau įtikinti priešininką, nei pradėti atvirą kovą); įtakoti sprendimo priėmimą politiniame/kariniame lygmenyje; įtvirtinti savo galią siekiant palankių sprendimų politiniame/eko-

nominiame lygmenyje. Vadinamųjų „minkštųjų galių“ pasireiškimas Lietuvoje yra akivaizdus – proputiniškai nusiteikusių rusų menininkų pasirodymai Lietuvos koncertų salėse tarsi netyčia surengiami švenčiant Vasario 16-ąją ar Kovo 11-ąją.

Tačiau pripažįstama, kad Lietuva su šiomis Rusijos provokacijomis puikiai susitvarko, jos greitai, netgi ir žurnalistams padedant, išaiškinamos, melas demaskuojamas. Už tai Krašto apsaugos ministerija yra nuolat giriama NATO, ES aukščiausiuose lygiuose.

Taip pat labai plačiai buvo nagrinėta prekybos žmonėmis problematika. Nepaisant to, kad valstybinės įstaigos, visuomeninės organizacijos daug padaro šioje srityje ir tarp Europos šalių Lietuva laikoma pirmaujančia kovoje su prekyba žmonėmis ir modernia vergyste, bet akivaizdu, kad dar būtina nuveikti labai daug darbų.

Iš New Yorko atvykusi komisijos narė Laura Vidžiūnaitė paklausė, kaip pačioje Lietuvoje kovojama su modernia vergyste, kai žmonės dirba žeminančiomis sąlygomis ir už toli gra-

Iš k.: D. Asanavičiūtė, Ž. Pavilionis ir L. Vidžiūnaitė.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

Į Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

Į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Į Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

Į Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiučiami. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petruskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai
sutampa su redakcijos nuomone.

žu ne orų darbo užmokestį. Vidaus reikalų ministerijos atstovai patikino, kad labai aktyviai bendradarbiaujama su lietuvių diasporomis. Didžiosios problemos ne Londone – ten dauguma lietuvių jau prakutę, moka anglų kalbą ir padėtis daugiau-mažiau kontroliuojama, tačiau patys baisiausi nusikaltimai vyksta Jungtinės Karalystės nuošalesnėse vietovėse. Žinoma, Lietuvoje problemų yra, nes paprastai į prekybą žmonėmis ir šiuolaikinę vergystę įtraukiami žmonės iš skurdesnių šeimų, žemesnių socialinių sluoksnių. Čia tikrai yra kas veikti, bet daromi žingsniai yra dideli. Dar nepakankamai nuveikta ginant prekybos žmonėmis, vergystės aukas. Prašoma ir didesnės Lietuvos Bendruomenių paramos.

Išklausęs Vidaus reikalų ministerijos atstovų pasisakymus ir paaiškinimus, Seimo narys Žygmantas Pavilionis jiems turėjo labai daug aštrių pastabų.

Kitomis dienomis daug dėmesio buvo skirta prieš savaitę paskelbtam LR Konstitucinio Teismo (KT) sprendimui, dar kartą patvirtinusiame, jog dviguba pilietybė galima tik pakeitus šalies Konstitucijos straipsnius. Seimas KT klausė, ar įstatymu galima įtvirtinti teisę turėti dvigubą pilietybę po nepriklausomybės atkūrimo ES ir NATO šalių pilietybę įgijusiems Lietuvos piliečiams. Vis dėlto, komisijos narių nuomone, ši KT nutartis taip ir neatsakė į daugybę itin svarbių klausimų.

Kalbėdamas prof. Vytautas Landsbergis sakė, kad dviguba pilietybė nėra tokia jau paprastutė problema. Tačiau ar visi, kurie turi savo kišenėje LR pasą, visuomet jaučiasi esantys lietuviai? Ar jie visuomet ateina balsavimo dieną prie urnų? Kodėl tokie stublinančiai maži dalyvaujančių referendumuose ir rinkimuose skaičiai? Netgi tada, kai sprendžiami šaliai gyvybiškai svarbūs klausimai. Gal kai kuriems lietuviškas pasas reikalingas tik kaip gelbėjimosi ratas, kuriuo jie galėtų pasinaudoti kai kurias atvejais, tada, kai tai jiems naudinga?

V. Landsbergis pasakojo, kad viešėdamas Jungtinėse Amerikos Valstijose girdėjo priekaištus, esą mes atėmėme Lietuvos pilietybę. Tartum Lietuva „nuskriaudė savo buvusius piliečius, juos išvarė iš Lietuvos. Peršamas atsakymas, jog Lietuva juos ir išvarė... Tokio požiūrio ir tokių „nusiskundimų mūsų kaimynas iš Rytų tik ir laukia, jais mėgaujasi, nuolat akcentuojama – matot, žmonės iš Lietuvos bėga... Kokią klaidą jie esą padarė... Tokių idėjųkščių yra, bet nereikia jų palaikyti”, – kalbėjo V. Landsbergis. Kai kurie žmonės lietuviškos pilietybės atsisakė patys, o dabar reikalauja atstatyti. Gal reikėjo pagalvoti prieš jos atsisakant? – skaudžiai komentavo jis.

Šveicarijos LB vadovė Jūratė Caspersen įnešė į diskusiją dar vieną spalvą. Šveicarijoje referendumai vyksta itin dažnai ir pačiais įvairiausiais klausimais, kartais gali pasirodyti netgi komiškais. Šveicarijos konstitucija yra labai pa-

slanki, lanksti. Galbūt mes per daug mistifikuojame savo Pagrindinį įstatymą, gal pernelyg padarėme iš jo stabą, kurio neišmanoma pajudinti? Tokią – „minkštą” Konstituciją turėdami šveicarai ja džiaugiasi, jaučiasi pilietiški ir laimingi. Dabartinėje Lietuvos Konstitucijoje, ko gera, per daug pridėta saugiklių, kažin ar ne pernelyg išikibus į ją bijomasi net ir pačių menkiausių pasikeitimų? Ar Konstitucija mums, ar mes Konstitucijai tar naujame?

Paskutinę LR Seimo ir PLB komisijos darbo dieną buvo surengta spaudos konferencija. Joje buvo išryškinti ir akcentuoti sesijos sprendimai, paskelbtos rezoliucijos. Dar sykių žurnalistas buvo pakomentuotas išeivijos požiūris į pilietybės išsaugojimą. Komisijos atstovai pasisako už gimimų įgytos Lietuvos pilietybės išsaugojimą, o KT nurodytą referendumo kelią vertina atsargiai.

Priimtoje rezoliucijoje „Dėl pilietybės išsaugojimo” komisija „prašo Seimo užtikrinti gimimu įgytos Lietuvos pilietybės išsaugojimą įgijus kitos valstybės pilietybę, pasinaudojant visomis įmanomomis teisinėmis priemonėmis”. Rezoliucijoje patvirtinama, kad išeivija gerbia KT sprendimą dėl dvigubos pilietybės ir palaiko Seimo narių „išreikštą politinę valią priimant Pilietybės įstatymo pataisas, kuriomis siekiama įtvirtinti teisę Lietuvos piliečiams, išvykusiems po 1990 metų kovo 11 dienos ir įgijusiems ES ar NATO valstybės pilietybę, išsaugoti Lietuvos pilietybę”.

Tačiau spaudos konferencijoje į klausimus apie referendumą PLB atstovai stengėsi atsakyti aptakiai. Jie teigė, jog tai Seimo reikalas spręsti, kokiomis teisinėmis priemonėmis siekti dvigubos pilietybės platinimo įteisinimo. JAV LB atstovė Laura Vidžiūnaitė teigė, kad dėl dvigubos pilietybės įteisinimo kelio sprendimą turi priimti Seimas. Komisijos pirmininkas Rimvydas Baltaduonis pakartojo Vytauto Landsbergio žodžius, kad referendumas būtų šiuurkštus kelias ir „gera priemonė priešinti žmones ir kelti įtampą Lietuvoje”.

Konstitucijoje rašoma, kad išskyrus įstatymo numatytus atskirus atvejus, niekas negali būti kartu Lietuvos ir kitos valstybės pilietis.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė, reaguodama į KT sprendimą, paskelbė, kad KT išsklaidė abejones, jog vienintelis kelias įteisinti dvigubą pilietybę yra referendumas. Šalies vadovai svarsto, kad optimaliausia būtų referendumą rengti per prezidento rinkimus 2019 metais.

Pasaulio lietuviai nuogąstauja, kad referendumas galėtų neįvykti dėl itin aukštos kartelės – norint pakeisti Konstitucijos 12 straipsnyje įrašytą formulotę dėl dvigubos pilietybės, reikia, kad už pataisą referendume balsuotų daugiau kaip 50 proc. balso teisę turinčių piliečių.

Visus komisijos posėdžius, pranešimus, diskusijas galima peržiūrėti „YouTube” kanale ir LRS svetainėje.

Nebūkime lietuviškai kalbanti minia

GINTARAS VISOCKAS

Pirmiausia noriu atkreipti dėmesį į neseniai pradėtą platinti laišką „Europa, kuria galime tikėti”. Paryžiaus pareiškimu pavadinto laiško autoriai – keliolika Europos intelektualų, viešai prieštaraujančių dabartinėms Briuselio ir Strasbūro nuostatoms, girdi, Europai Sąjungai (ES) nereikalingos tautos – užteks vienui vienos europiečio pilietybės.

Kreipimosi autoriai – Phillipe Béneton, Rémi Brague, Chantal Delsol, Roman Joch, Láncki András, Ryszard Legutko, Roger Scruton, Robert Spaemann, Bart Jan Spruyt ir Matthias Storme tvirtina priešingai, nei dabartiniai ES vadai, – tautų margumynas Europai ne tik reikalingas, bet ir gyvybiškai būtinas. Bandymai lipdyti vieningą europiečių naciją – beviltiški. Noras kurti vieningą europietį – net pavojingas. Ši globalistų užgaida, užuot mus vienijusi, kuria priešpriešą ir nepasitikėjimą. Atvirai kalbant, skaldo pačią Europą. Galimi net neramumai, karai. Nes tautos nenori asimiliuotis – atsisakyti savojo veido vardan mistinės europiečio tapatybės. Tik trumparegiai primityvai įsitikinę, kad jiems, tegul ir turintiems milžiniškus finansinius resursus, pavyks iš tokios Europos tautų gausybės sulipdyti vieningą europietį.

Be kita ko, ilgokame pareiškime teisingai pabrėžiama, kad viršenybės teisė Europoje priklauso ne visoms, o tik vadinamosioms vietinėms, nuo seno Europoje gyvenančioms tautoms. Į Europą atvykusieji iš azijų ir afrikų tegul gyvena Berlyne, Varšuvoje ar Taline, tačiau jie be atskalbinėjimų privalo taikytis prie senbūvių nustatytų taisyklių. Jei atvykusiems vis tik nepatinka vietinė tvarka, tegul grįžta atgal, iš kur atplaukė, atėjo bei atskrido. Vaizdžiai tariant, nepatinka krikščioniškas kryžius, nešdinkis gyventi ten, kur jo nėra.

Štai taip aš suprantu šį pareiškimą. Štai kodėl Paryžiaus laiškas, mano supratimu, vertas pagarbos. Jis kviečia tautas prabusti: ne viskas, ką sako Briuselio biurokratai, yra tiesa ir gėris. Labai gerai, kad Europos tautos vis dažniau drįsta pareikšti, kada, pvz., Europos Komisijos prezidentas Jean Claude Juncker yra neteisis.

Jei bunda prancūzai, belgai, vokiečiai, vengrai, ar galima tvirtinti, kad bunda ir lietuviai?

Ir taip, ir ne. Mes vis dar per dažnai elgiamės tik kaip lietuviškai kalbantys žmonės. Jau vien aplinkybė, kad šis intelektualų raginimas Lietuvos politikų ir žiniasklaidos liko beveik nepastebėtas, byloja apie lietuvišką apatiją, abejingumą, o gal ir nuovargį.

Pavyzdžiui, kai paaiškėjo, jog į Lietuvą atkeliavęs vienas žemas kainas žadėjęs prekybos centras reklamuojasi į pagalbą pasitelkdamas retušuotas bažnyčias (virš lietuviškų bažnyčių esančius kryžius pašalindavo, tikėdamasis tokiu būdu pritraukti kuo daugiau pirkėjų?), privalėjome liautis į jį vaikščioje. Tai turėjome padaryti be jokių raginimų, kvietimų. Tiesiog užmiršti kelią į šį prekybos centrą privalėjome vedini vidinių nusiųteikimų. Visi be išimties. Net ir tada, jei prekybos centras būtų skelbęs milžiniškas nuolaidas, privalėjome nesusigundyti pigiais blizgučiais. Tegul pirmiausia prekybos centro savininkai atvažiuoja į Lietuvą ir mūsų visų viešai atsiprašo. Bet taip nepasielgėme. Taigi buvome tik lietuviš-

kai kalbanti minia, vardan pigesnio duodos kepalą pasiryžę susitaikyti su bet koku akibrokštu.

O masiškai atsiribodami nuo neva sąžininga rašytoja prisistatančios Rūtos Vanagaitės pareiškimų apie legendinį Lietuvos partizanų vadą Adolfą Ramanauską-Vanagą, esą šis palūžo, tapo KGB agentu ir, svarbiausia, labai nusikaltęs žydams, – elgiamės taip, kaip privalu reaguoti saviarbos nepraradusiai, savo istoriją branginančiai tauta.

Tiesa, Tomas Venclova tvirtina, jog „R. Vanagaitės pjūdytas jam labai primena sovietinius laikus” (lrytas.lt). Nejaugi jis nemato, kad partizanų niekintojai ir šmeižikai šį kartą peržengė visas „raudonąsias linijas”? Reikia tik džiaugtis, kad savo panieką vanagaitėms ir jos išrinktiesiems suskubo pareikšti visa susipratusi Lietuva. O gal susipratusiems lietuviams, kurie neabejingi Lietuvos likimui, derėtų užkimšti burnas? Kaip sovietmečiu?

Mano supratimu, R. Vanagaitės atvejis būtent tas, kada masiškumas – labai gražus reiškinys. Tai primena šimtatūkstantinius Sąjūdžio mitingus Vingio parke ar nuo Vilniaus iki Talino nusidriekusį Baltijos kelią. Ir nereikia baimintis, ką apie mus po to pamanytų Kremlius. Bet kokiu atveju Vladimiro Putino šunauja istoriją traktuos pagal savąjį imperialistinį kurpalį.

Juolab kad Lietuvos Kariuomenės ir Strateginės komunikacijos departamento analitikė Aukšė Ūsienė, duodama interviu LRT laidai „Savaitė”, pareiškė, kad „R. Vanagaitė stovi prieš Lietuvą nukreipto informacinio karo priešakyje”, „kad Rusija turi agentų ne tik tarp pačių rusų”. Juolab kad Seimo narys istorikas Arvydas Anušauskas savo „Facebook” paskyroje viešai išdėstė versiją, jog žiauriai NKVD – KGB kalėjime nukankintą partizanų vadą apšaukti „KGB agentu ir išdaviku” Vyzentelio centro vadovo Efraimo Zuroffo mylimoji galėjo perskaičiusi Lietuvą okupavusioms jėgoms atstovavusio žydo Nachmano Dušanskio užrašus. Tik susimąstykite – į principingas rašytojas pretenduojanti R. Vanagaitė remiasi baisiausio Lietuvos priešo sukurtais užrašais!

Ir dar viena iškalbinga pastaba. Politologas Vytautas Sinica, džiaugdamasis, jog Lietuvos istorijos menkintojams nūnai duodamas deramas atkirtis, vis tik mano, kad šiandieninė reakcija nedovanotinai pavėluota. Jis mano, kad pasišlykštėjimas Lietuvos istoriją iškraipiančiais asmenimis turėjo kilti žymiai anksčiau – kai buvo pradėti juodinti 1941-ųjų Birželio sukilimo didvyriai, kai R. Vanagaitė sukurpė „Mūsiškiais” pavadintą rašliavą.

Negaliu pamiršti ir dar vieno bjauraus nesusipratimo. Garsus Lietuvos dizaineris Juozas Statkevičius, duodamas interviu, iškeikė Lietuvą, esą ši – niekam tikusi valstybė. Šiandieninę Lietuvą ne tik galima, bet ir reikia kritikuoti. Kad ir dėl milžiniškos socialinės atskirties, dėl milžiniškos emigracijos, dėl neištirtų korupcijos bylų. Bet toks interviu būtent Rusijos propagandiniam tinklalapiui „Sputnik”, – jau mirtina klaida.

Po dizainerio draugystės su mirtinu Lietuvos priešu reikėtų susimąstyti, ar verta svečiuotis jo madų parodose. Jei netinkamai pasielgei, tai turėk drąsos atsiprašyti. Bet ar dizainerio paaiškinimai priminė nuoširdų atsiprašymą?

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Floridoje koncertavo viešnia iš Lietuvos

RŪTA PETRAITIS

Floridos valstijoje atgijus St. Peterburgo Lietuvių Bendruomenei (LB) renginiai pradėjo dygti kaip grybai po lietaus. Dar nenustojo sklisti kalbos apie rugsėjo mėnesį Seminole parke organizuotą šeimų pikniką, o jau rugsėjo 27 dieną čia koncertavo talentinga dainininkė iš Lietuvos Jurga Šeduikytė, kurią lydėjo Kazimieras Povilaitis, grojantis klavišiniais instrumentais, ir Linas Aliukonis, pasirūpinęs garso sistema ir visu turu po JAV lietuvių bendruomenės.

Susitikimas su svečiais iš Lietuvos paliko daug gerų išpūdžių. Jurga – ne tik dainininkė, dainų kūrėja, aktorė, bet ir korespondentė. Ji kalbino Floridos lietuvičius, prašė pasidalinti savo mintimis ir nuomone apie tai, ką jiems reiškia Lietuva, ką reiškia būti lietuviu ir ko jie norėtų palinkėti Lietuvai 100-mečio proga.

Na, o dieną prieš koncertą LB su-

rengė susitikimą su tautiečiais pas Liną ir Gediminą Vilkialius. Tai nuostabi ir labai draugiška pora, išauginusi keturis vaikus, kuri uoliai rūpinasi lietuvių kalbos gyvybingumu savo šeimoje. Jų namų durys visuomet atviros svečiams, draugam ir atvykstantiems iš toliau – svečiai visuomet būna maloniai priimti, o draugų būrys atsakingai rūpinasi vaisėmis ir linksma nuotaika.

Jurga su Linu ir Kazimieru apsiėjo Rūtos ir Harry Petraičių namuose. Viešėdamas jų namuose talentingas jaunimas sukūrė du video įrašus – įkvėpti namų jaukumo ir išpūdingo grožio gamtos vaizdų, jie nufilmavo vieną video įrašą ant kanalo kranto, o kitą – laive, likus kelioms valandoms iki išvažiavimo į oro uostą. Jaunieji muzikos profesionalai jautėsi dėkingi Harry už antrąjį video įrašą, kuris nebūtų gimęs be jo. Harry svečius plukdė laivu, vežiojo po miestą ir rengė vaises. Iš ryto Harry lepino omletais, o vėliau svečius vaišino savo gardžiais, ant grotelių keptais patiekalais.

Į koncertą, kuris vyko Lietuvių klube, susirinko apie 100 žiūrovų. Prie įėjimo lietuvičius pasitiko Irmantas Lukošius ir Rūta Petraitis, tuoj pat nukreipdavę visus atvykusius įsiamžinti „Rėmė“. Čia Monika Bardzilauskaitė puikiai atliko savo darbą fotografuodama visus, norinčius įsiamžinti šį vakarą.

Jurgos Šeduikytės atėjo paklausti įvairaus amžiaus žmonių. Sodraus ir stipraus balso dainininkė pristatė savo septintąjį albumą „Not perfect“, – tai naujausi atlikėjos kūriniai, daugiausia sukurti remiantis jos pačios išgyvenimais. Salėje pasigirdus dainai „Laisvė“, kurios muziką pagal Justino Marcinkevičiaus eiles Atgimimo metais sukūrė Eurika Masytė, visa salė sujudo, tuoj pat pakilo rankos, – tikrai, ne vienas iš karto prisiminė tą jau nutolusį gyvenimo laiką ir galbūt mintyse susimąstė, ką jiems reiškia laisvė.

Koncerte girdėtos Jurgos dainos kalba apie tai, jog nereikia būti tobulam ir neklystančiam, turime būti savimi ir atsiverti pasauliui su meile ir tiesa, tokie, kokie esame. Pakilus dainų tempui susirinkusieji paliko kėdes ir ėmė judėti, o po paskutinių dainų ir Jurgos aistringio šokio žiūrovai nebenorėjo paleisti dainininkės nuo scenos. Atlikėja buvo palydėta triukšmingais plojimais, na, o klausytojai, žinoma, nekantravo su žvaigžde nusifotografuoti.

Kad šis koncertas įvyktų, St. Peterburgo LB labai dėkinga JAV LB Krašto valdybos pirmininkei Sigitai Šimkuvieni už tarpininkavimą ir suteiktą pagalbą reikiamu momentu, JAV LB vicepirmininkui finansiniams reikalams Algimantui Gustaičiui ir JAV LB vicepirmininkei kultūros rei-

Dainininkė Jurga Šeduikytė (viduryje) viešnagės metu apsisistojo pas Rūtą ir Harry Petraičius.

kalams Austėjai Sruogai. Šie žmonės labai prisidėjo prie mūsų LB atsinaujinimo ir visada nuoširdžiai atsakydavo į visus klausimus ar padėdavo susidarius įvairioms situacijoms, kuriose buvo sunku išsisukti vieniems.

Pagrindinis koncerto rėmėjas – Lietuvių Fondas. Dėkojame jam už suteiktą paramą, kuri mums padės įsigyti naują garso aparatūrą. Širdingai dėkojame ir už pasitikėjimą mūsų naujai atkurta LB.

Taip pat dėkojame ir visiems atvykusiems į koncertą, tikimės, kad ateityje į renginius susirinks vis daugiau Bendruomenės narių. Juk lankydami lietuviškus koncertus, renginius, sporto susibūrimus ar vesdami vaikus į lietuvišką mokyklėlę, geriausiai galime išlaikyti lietuviybę.

Mūsų padėkos keliauja ir visai LB apylinkės valdybai, kuri negailėjo pastangų ir laiko organizuojant šį koncertą, netgi susitarė dėl papildomos nedarbo dienos, kad galėtų paruošti salę koncertui.

Floridos lietuvičius kviečiame prisijungti prie St. Peterburgo LB paskyros „Facebook“ socialiniame tinkle, kur greitai ir patogiai gausite informaciją apie tai, kas vyksta mūsų bendruomenėje.

Prieš koncertą lietuvių bendruomenė surengė susitikimą su tautiečiais pas Liną ir Gediminą Vilkialius. Monikos Bardzilauskaitės ir Rūtos Petraitis nuotraukos

Vaikai sėmėsi žinių apie linus

VILTĖ BALIUTAVIČIŪTĖ

Iš kur kilęs spalio mėnesio pavadinimas? Kodėl yra tiek daug dainų apie linus? Kaip sėkla tampa marškiniams? Spalio 18 dieną Bostono lituanistinėje mokykloje (BLM) vyko šventė „Lino kelias“, kuri atsakė į šiuos ir kitus klausimus. Mokiniai šiai šventei ruošėsi ilgai: kelias savaites muzikos mokytoja Miglė Žaliukaitė-Limantas mokė dainų apie linus („Aš pasėjau žalią liną“). Parodą suruošė mokytoja Danutė Mileika, kuri vedė vaikus „Lino keliu“ kartu su pavaduotoja Ramute Balandiene.

„Lino kelias“ prasidėjo nuo sėklų. Mokiniai galėjo jas paliesti, pamatyti pasodintus žalius daigelius ir netgi pamatyti mažą mėlyną žiedą. Mokytoja Danutė Mileika paaiškino, kad sėmenys

ir sėklos iki šiol naudojamos aliejams, arbatai ir vaistams. Ji paminėjo pagonišką linų dievą Vaižgantą, kuris buvo itin svarbus senovės lietuviams. Juk linai jų gyvenime buvo ir maistas, ir dra-

bužiai, ir net apsauga nuo piktųjų dvasių.

Kelias tęsėsi toliau: mokiniai galėjo rankomis ne tik paliesti užaugintus linus, bet patys dalyvauti visame

Bostono lituanistinės mokyklos mokiniai ne tik naujų žodžių apie linus išmoko, bet ir rankomis prisilietė prie lino kelio.

procesu. Mokiniai linksmai kėlė linus, kad išbyrėtų sėklos. Po to galėjo suminti linus mintuve, kad išbyrėtų spalvą, o po to ir sušukuoti.

Nukelta į 5 psl.

Šaulių susirinkimas – pratybos

Spalio 22 dieną Čikagos ir apylinkių šauliai skubėjo į neeilinį susirinkimą Jaunimo centro kavinėje. Susirinkime dalyvavo gausus būrys šaulių ir garbingi svečiai – kapelionas kun. Gediminas Keršys ir iš toli atvykęs Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje (LŠSI) vado patarėjas Detrito apylinkės šaulių veiklos klausimais Linas Orentas. Šauliai su darbotvarke buvo susipažinę iš anksto, todėl nenuostabu, kad visi su nekantrumu laukė pradžios.

Gražiu įžanginiu žodžiu susirinkimą pradėjo LŠSI vadas Julius Rūtenis Butkus. Jis kalbėjo, kad Šaulių sąjungos įkūrėjas V. Putvinskis-Pūtvis su bendraminčiais dažnai susirinkdavo aptarti reikalų, padiskutuoti, pasimokyti, tad šis susirinkimas Čikagoje bus panašus į sąjungos pradininkų susirinkimus prieš beveik 100 metų, nes jame diskutuosime mums visiems rūpimais klausimais, dalinsimės patirtimi, kaip spręsti vienokią ar kitokią klausimą ir taip pat atliksime praktinius užsiėmimus. Vėliau vadas pristatė svečią kun. Gediminą Keršį.

Kapelionas visus pasveikino, pasidžiaugė susirinkusiais, ragino ir toliau drąsiai tęsti gerus darbus, dirbti kartu ir vieningai Tėvynės labui. Kapelionas G. Keršys visada aktyviai dalyvauja šauliškoje veik-

loje. Todėl nenuostabu, kad jis susirinkusiems paruošė 10 klausimų testą „Ar gerai žinai Statutą?“ Buvo juoko ir išgąscio, nes niekam nepatinka, kai yra egzaminuojamos tavo žinios. Testas buvo gera proga šauliams patikrinti žinias bei priminimas, kad kartkartėmis reikia prisėsti ir pastudijuoti Statuto punktus.

Toliau susirinkimą vedė Roma Bikulčius. Darbotvarkėje buvo numatyta svarbių klausimų: šaulio uniforma; praktinė dalis – rikiuotė, vėliavų tarnyba, garbės sargyba, vėliavos lankstymas; Statuto koregavimo projektas; numatomi renginiai.

Ji priminė reikalavimus šauliškai uniformai. Parodė, kaip turi atrodyti šaulio vasaros uniforma, šventinė uniforma ir LŠSI šaulio žali marškinėliai.

Vėliavos lankstymą demonstruoja Roma Bikulčius ir Irena Šalaviejienė.

Susirinkime kalba LŠSI vadas Julius Butkus.

Vėliau Roma Bikulčius ir Irena Šalaviejienė demonstravo, kaip lankstyti tautinę vėliavą. Šauliai tobulino įgūdžius.

Po to – rikiuotė ir vėliavų tarnyba. Buvo aiškina, kaip taisyklingai nešti vėliavą, priminta sukinų technika bei rikiuotės etiketas.

Labai svarbus atributas – garbės sargyba. Ir vėl praktinis mokymas.

Numatytas susirinkimo laikas prabėgo labai greitai ir turiningai. Dauguma išreiškė mintį, kad tokio pobūdžio susirinkimų reikia dažniau. Ilgai laukti nereikės, nes išeivijos šauliai vėl susitiks lapkričio 23 d. ir kartu su visa Lietuva minės Lietuvos kariuomenės dieną. Bus gera proga tęsti diskusijas, parodyti, ką išmoko. Reikia kalbėti, išsikalbėti, tartis ir, susitarus draugiškai, vieningai dirbti Tėvynės labui.

LŠSI Centro valdybos info ir nuotr.

Šauliai remia visas lietuviškas organizacijas

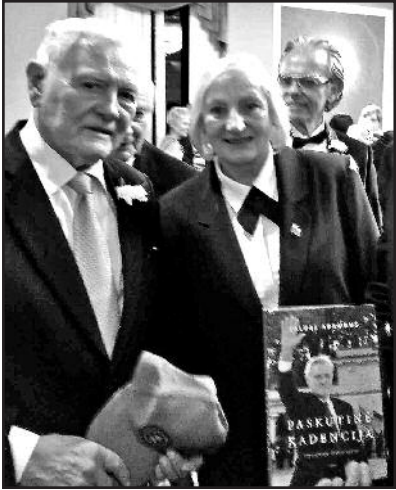
Lietuvos šaulių sąjunga išeivijoje (LŠSI) remia visas lietuviškas organizacijas ir yra kviečiama dalyvauti jų renginiuose. Spalio 14 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte vyko ypatinga šventė, kurią organizavo „National Lithuanian American Hall of Fame“ – Nacionalinė Amerikos lietuvių šlovės galerija.

Šiame pokylyje buvo pagerbti keturi žymūs lietuviai, iš kurių net trys yra vyčių organizacijos nariai. Tai Lietuvos Respublikos prezidentas, vyčių garbės narys Valdas Adamkus, Balzeko lietuvių kultūros muziejaus steigėjas ir prezidentas Stanley Balzekas, Jr., bei JAV senatorius

Richard Durbin. Taip pat pagerbtas, jau po mirties, garsus filantropas a.a. Juozas Kazickas; jam skirtą ženklą atsiėmė jo darbų tęsėja dukra Jūratė Kazickaitė-Altman.

Iškilmingą šventę pradėjo Jonas Platakis, organizacijos įkūrėjas ir Baltijos jūros kuopos šaulys, pasveikindamas susirinkusius, o LŠSI šauliai įnešė JAV ir Lietuvos vėliavas. Buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Renginyje dalyvavo Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius, garbės konsulė Kalifornijoje Daiva Čekauskaitė-Navarrette, garbės konsulas Aspen, CO, Jonas Prunskis su žmona Terry, LŠSI vadas Julius R. Butkus, T. Daukanto jūrų šaulių kuopos moterų vadovė Regina Kava, LŠSI moterų vadovė Dalia Blekienė, Baltijos jūros šaulių kuopos vadė Regina Butkus ir Baltijos jūros šaulių kuopos narys Ernestas Lukoševičius. Po oficialiosios dalies šauliai R. Kava ir E. Lukoševičius išnešė Lietuvos ir JAV vėliavas.

LŠSI labai gerbiama Amerikos lietuvių visuomenėje ir turbūt nėra nė vieno renginio, kuriame nedalyvautų šaulių atstovai, o ir šiame renginyje Ernestas Lukoševičius šaulišką kepuratę-simbolį įteikė Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui Tai graži patriotiška procedūra pagerbiant garbės šaulį, viešintį Amerikoje. Prezidentas Valdas Adamkus taip pat pirmą kartą susitiko ir pabendravo su LŠSI vadu Juliumi R. Butkumi..

Valdas Adamkus ir šaulė Regina Kava su Prezidento knyga.

Iš k.: Regina Butkus, Rūta Kilmonytė-Lee ir Dalė Blekienė. Irenos Šalaviejienės nuotraukos

Regina Butkus Baltijos jūros kuopos vadė

Atkelta iš 4 psl.

Mokytoja Danutė Mileika suverpė linus verpimo rateliu, kurį turbūt daug vaikų pirmą kartą pamatė tikrovėje, o ne pasakų knygutėje. Mokiniai galėjo patys bandyti austi siūlus į drobę arba drobę kočioti. Visur buvo lino dirbinių: juostų, marškinių, servetėlių ir pan.

Šventė baigėsi dainomis. Taip BLM mokiniai išmoko ne tik žodžiais ištarti, bet ir rankomis paliesti visą lino kelią nuo pradžios iki pabaigos. Ši nuostabi šventė prasidėjo gana paprastai. Praėjusiais metais mokytoja Danutė Mileika suprato, kad buvo gana sunku išaiškinti savo mokiniams, kas yra „spalis“ ir kodėl pagal jį pavadintas mėnuo (rudenį buvo raunami ir ruošiami linai).

Linai, kurie buvo minti per šią šventę, buvo auginti jos pačios darže. „Aš pradėjau juos auginti tik šiais metais“, – pripažįsta ji, bet tikisi, kad iš jų galės ką nors pagaminti. Tai šeimyninis paveldas – mokytojos Mileikos mama neaugino linų, bet juos mindavo kitiems, todėl linai mokytojai artimi. Matydama mokinių susidomėjimą ji tiki, kad BLM mokiniams ši šventė taip pat paliko įspūdį. Lino kelias tęsiasi ne tik nuo pavasario iki rudens, bet per keturis tūkstančius metų iš praeities į dabartį.

Viltė Baliutavičiūtė – gimusi Lietuvoje, užaugusi Čikagoje, baigusi Čikagos liuanistinę mokyklą ir North-western universitetą – šiemet pradėjo dirbti BLM, kad galėtų prisijungti prie lietuvių bendruomenės ir kultūros puoselėjimo.

Parodos „Kosciuszko Bicentennial” išpūdžiai

LDK didvyris, kovojęs už JAV laisvę

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Tadas Kosciuszka (lenkiškai Andrzej Tadeusz Bonawentura Kościuszko; 1746 m. vasario 4 d., Kosava – 1817 m. spalio 15 d., Soloturnas, Šveicarija) – Lenkijos Karalystės ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (DLK) karo inžinierius, generolas, kovų už Jungtinių Amerikos Valstijų nepriklausomybę dalyvis (1775–1783 m.), vyriausiasis 1794 m. sukilimo vadas. 1792 m. apdovanotas Baltojo erelio ordinu.

Filatelinuose stenduose mirgėjo pašto ženklai, skirti Kosciuškos garbei.

Spalio 15 d. turėjau išskirtinės progos dalyvauti Tado Kosciuškos parodos Polish Museum of America (PMA) Čikagoje atidaryme. Parodoje išstatyta apie 50 Kosciuškos rašytų (ar jam rašytų) laiškų Amerikos revoliucijos laikotarpiu. Visi jie skoningai sudėti po stiklų ažuoliniuose stenduose, kurie kadaise stovėjo Lenkijos paviljone Pasaulinėje parodoje New Yorke 1939–1940. Eksponuojama čia ne vien Kosciuškos korespondencija. Virš stendų iškabintos įdomios graviūros, žemėlapiai, menantys garbingą DLK praeitį. Kitose vitrinose matome dail. Jozef Peszka 1814 m. tapytą Tado Kosciuškos portretą, įrėmintą generolo plaukų garbaną, jo naudotas metalines tabokines (1803), porcelianinį kavos puoduką, jo sukurtas arklių artilerijos manevrų diagramas (1808), jam įteiktą itin garbingą „Virtuti militari” ordiną, auksinį žiedą, įteiktą už drąsą sukilimo metu (apytikriai 1794) ir kitus istorinius eksponatus.

Į parodos atidarymo iškilmės susirinko per 300 žmonių. Programa užtruko keletą valandų, nors visi sveikinimai buvo trumpi ir nė vienas neprailgo.

Pradžioje prabilo laikinai PMA direktorės pareigas einanti Małgorzata Kot. Mintimis apie Kosciuškos asmenybę pasidalijo Lenkijos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Piotr Janicki, pastebėjęs, jog pradžios mokykla, kurią jis lankė, buvo pavadinta šio garsaus generolo vardu. PMA prezidentas Richard Owsiany padėkojo gausiems rėmėjams, padėjusiems įgyventinti unikalią parodos projektą. Polish Roman Catholic Union of American (PRCUA) prezidentas Joseph A. Drobot, Jr. paragino visus dosniai remti muziejaus veiklą toliau saugant lenkišką paveldą Amerikoje. Buvęs lenkų filatelistų draugijos „Polonus” pirmininkas Robert Ogrodnik pabrėžė pašto ženklų rinkimo svarbą ugdant tautinį sąmoningumą tarp lenkų jaunimo. Renginyje puikavosi „Polonus” surengta ekspozicija, buvo prekiaujama filateliniais suvenyrais (beje, lietuvių filatelistų draugija „Lietuva” taip pat buvo kviesta prisidėti prie šio neeilinio įvykio paminėjimo, bet renginyje nedalyvavo). Kosciuškos vardo mokyklos Čikagoje jaunimas atliko patriotinį vaidinimą. Apie mažai žinomą generolo Kosciuškos veiklos pusę – jo žmogiškumą, parodytą juodaodžiams vergams, jautriai pasakojo Purdue University Northwest istorijos profesorius, poros mokslinių knygų apie generolą autorius James Pula. PMA vyr. archyvarė Halina Misterka nušvietė parodos ruošimo eigą. Polonezus ir anuometinius maršus temperamentingai grojo pianistė Marta Pasek. Programos pabaigoje pasirodė nelauktas svečias – pats renginio „kaltininkas” Tadas Kosciuszka (akt. Andrzej Krukowski), padėkojęs minėjimo dalyviams už jo atminties pagerbimą. Po to vyko puikios vaišės.

Pasibaigus iškilmėms pakalbinau parodos kuratores, PMA archyvarės Halina Misterka ir Teresa Sromek.

Jūsų muziejuje esantis Kosciuškos fondas turi įdomią praeitį. Ką galėtume papasakoti apie šio rinkinio sudarytoją dr. Alexander Kahanowicz?

Deja, nedaug ką apie jį žinome. Kun. Francis Bolek sudarytame biografiniame žinyne „Who’s Who in Polish America” (1943) rašoma: „Kahanowicz, Alexander C. G. de Turzanski, Ph.D. gimė 1876 m. Asmeninis Ignaco Jan Paderevskio sekretorius. Lenkijos valdžiai tarnavo konsuliniu atstovu New Yorke. Žymių dokumentų bei meno – ypač apie generolą Tada Kosciušką – rinkinio savininkas. Ilgametis New Yorko miesto gyventojas. 1927 m. išleido knygą ‘Memorial Exhibition of Thaddeus Kosciuszko’. Senų dokumentų ir tapybos kolekcininkas. Mirė 1941 m. liepos 2 d. Michigan City, Indianoje”.

Žinome, kad Kahanowicz toli gražu neapsiribojo vien Kosciuškos korespondencijos kaupimu. Jis rinko tapybą, grafiką, piešinius, medalius, popierinius pinigus, knygas – viską apie Kosciušką. Taipogi žinome, kad jis rinko antikvarinius eksponatus apie kitus žymiuosius lenkus – istoriką publicistą Józef Ignacy Kraszewski, aktorę Helena Modrzejewska, operos solistę Marcella Sembrich Kochańska.

1927 m. Anderson galerijos patalpose New Yorke buvo surengta jo rinkinio paroda. Ta proga buvo išleistas ir žinyne paminėtas katalogas. Ar visi Kahanowicz turimi laiškai buvo eksponuojami?

Manome, kad taip. Buvo rodyti Lenkijos įžymiųjų rašyti laiškai – DLK karaliaus Stanislovo Augusto Poniatovskio (lenkiškai Stanisław August Poniatowski), DLK didikų Čartoriskio (Czartoryski) ir Potockio (Potocki), rašytojo Julian Ursyn Niemcewicz ir net prancūzų generolo Napoleono. Parodą, kuri tęsėsi nuo gegužės 15 d. iki birželio 11 d., teigiamai įvertino tuometinė ir lenkiška, ir amerikietiška spauda.

Kahanowicz „deponavo” savo rinkinį (manykime – parдавė) pas Toledo, Ohio, gyvenusį kun. Joseph P. Wachowski. Ar jam buvo perleistas visas rinkinys?

Nežinome sandėrio tarp Kahanowicz ir Wachowski detalių. Iš anksčiau minėto Bolek biografiniame žinyne žinome tik, kad kun. Wachowski buvo ne tik kolekcininkas, bet ir poetas bei vertėjas.

Kahanowicz ir Wachowski mirė tais pačiais 1941 m. Kaip šis rinkinys atsidūrė jūsų muziejuje?

Kahanowicz iškeliavo Anapilin liepos 2 d., o Wachowski – lapkričio 25 d. Po Kahanowicz mirties rin-

Parodos kuratorė Halina Misterka apžvelga eksponatų įvairovę.

kinio nuosavybės teisės atiteko Wachowski, o šis įpareigojo savo šeimnininkę Lucy Durecka būti jo palikimo vykdytoja.

Tuo metu (1935–1949) PMA kuratoriumi dirbo Mieczysław Haiman, tyrinėjęs JAV lenkų praeitį ir parengęs dvi knygas apie Kosciušką. Jis palaikė ryšius su Kahanowicz, su Wachowski, o po kunigo mirties kreipėsi į Durecką.

Palikimo vydytoja nutarė parduoti rinkinį per agentą Peter Keisogloff, senienų pardavėją Clevelande. Haiman pažinojo Keisogloff, kaip ir kitus senienų pardavėjus JAV, nes nuolat ieškodavo ekspo-

Besibaigiant iškilmėms netikėtai atvyko pats parodos „kaltininkas” Tadas Kosciuszka (aktorius Andrzej Krukowski).

Ramunės Lapas nuotraukos

natų muziejui. Buvo ir daugiau susidomėjusių įsigyti Kosciuškos korespondencijos rinkinį, bet iš išlikusių dokumentų matome, jog Keisogloff galimybę pirmam pasiūlyti savo kainą suteikė PMA ir sutiko ją derinti su Haiman. Beje, yra ir laiškas, kuriame suregistruoti eksponatai, apibūdinti Anderson galerijos išleistame kataloge, bet kurių jau nebeliko rinkinyje. Tačiau Keisogloff sutiko trūkstantus eksponatus pakeisti kitais.

Atrodo, jog Haiman nusišypsojo laimė įsigyti rinkinį

už dalelytę jo kainos?

Rinkinys buvo įvertintas 50,000 dol., tačiau dėl kainos buvo smarkiai derėtasi. Keisogloff sutiko priimti 5,000 dol. įmoka, o gavęs dar 5,000 dol. eksponatus perdavė muziejui. PRCUA – organizacijos, kuri įkūrė muziejų ir jį iki šiolei remia – švietimo skyrius paskolino pirkiniui reikalingą sumą. Tuo metu muziejaus istorijos draugija papildomai rinko aukas, kad išmokėtų suteiktą paskolą.

JAV 200-ajam jubiliejui ir 160-osiomis Tado Kosciuškos mirties metinėmis PMA išleido įspūdingą Metchie J. E. Budka sudarytą 202 puslapių albumą „Autograph Letters of Thaddeus Kosciuszko in the American Revolution“. Tačiau jame – toli gražu ne visi Kosciuškos tuomet rašyti laiškai?

Knyga išryškina Kosciuškos vaidmenį Amerikos revoliucijos kare. Joje skelbiami Kosciuškos laiškai, kuriuos būdamas JAV jis rašė generolams bei

respondenciją į virtualią erdvę taptų intensyviu projektu ir žingsniu į ateitį.

Ar PMA yra vienintelė mokslo įstaiga JAV, sauganti Kosciuškos laiškus, rašytus Amerikos revoliucijos metu?

Kongreso biblioteka Washingtone, DC, saugo kai kuriuos laiškus Thomas Jefferson fonde. Jiedu buvo artimi draugai ir dažnai susirašinėdavo. Beje, yra ir kitų mokslinių įstaigų, kuriose galima rasti Kosciuškos rašytų laiškų. Haiman savo parengtose knygose apie Kosciušką cituoja daugelį šaltinių tiek JAV, tiek Lenkijoje, kuriuose saugoma tokią korespondenciją. Nežinome, ar šiais laikais yra rinkinių privačiose rankose, bet negalime atmesiti tokios galimybės – Kosciška buvo produktyvus laiškų rašytojas.

Skaitant šiuos laiškus stebina imigranto iš Lenkijos tobula anglų kalba...

Kosciška rašydavo ne tik angliškai ir lenkiškai, bet ir prancūziškai. Jis – inteligentas, pasižymėjęs rimta darbo etika. Jo pasiekimai ir gili moralė žymi visą jo gyvenimą.

Kiek laiko užtruko parengti šią parodą? Su kokiomis kliūtimis susidurta?

Pasiruošimo darbai prasidėjo prieš penkerius metus. Tai buvo pirma galimybė mums, archyvarams, susisteminti ir kataloguoti šį rinkinį. Tyrinėjome pačius laiškus, jų atsiradimo mūsų muziejuje odisėją, vertinome kitą jo palikimą – Kosciuškos naudotą kavos puoduką, jo plaukų garbaną, visas litografijas bei tapybos kūrinius, kurie vaizdžiai papildė jo korespondencijos istorinę vertę.

Didelė dalis šio rinkinio liko už borto ir nebuvo įtraukta į parodą. Mūsų galimybes riboja erdvės stoka. Stengtasi parodyti tai, kas labiausiai atskleidžia jo gyvenimą ir karinę karjerą – tiek JAV, tiek ir Lenkijoje – o juolab jo santykius su kitomis tų laikų žymybėmis, ypač su Thomas Jefferson. Eksponuojami istoriniai puslapiai tik kamiausiai atspindi rinkinį. Laimė, iš pirmosios atrankos tik keletas laiškų nepakliuvo į parodos standus.

Kuris Kosciuškos rašytas laiškas labiausiai kutena širdį?

Jo patarimas vienam jaunam vyriui. Greičiausiai jis buvo rašytas 1817 m. rugpjūtį – vos porą mėnesių prieš mirtį. Turinyje atsispindi jo – lenko ir emigranto – gyvenimas. Laiškas ra-

Istorikas James Pula savo pranešime apibūdino Kosciuškos žmogiškumą.

šytas prancūziškai, greičiausiai vienam iš Zeltnerio šeimos, pas kurią Kosciška leido saulėlydį Šveicarijoje, sūnų. Laiške išsakytos mintys aktuales ir šiandien (laisvas vertimas – R.M.L. pastaba):

„Vasarą kelkis ketvirtą ryto, žiemą – šeštą. Pirmąsias mintis kreipk į Dangaus Kūrėją, garbink jį keletą minučių. Ruoškis darbui įžvalgiai ir inteligentiškai. Užduotį atlik skrupulingai. Tobulink save pasirinktame moksle. Savo gyvenime venk melo, visad būk atviras ir teisus. Niekad nedykinėk, būk blāvus ir kuklus, nors ir būtų sunku. Nebūk egoistas. Prieš kalbėdamas ar atsakinėdamas apmąstyk savo žodžius, nenukrypk nuo minties ir kvailai neprabilk. Niekad neužmiršk įvertinti to žmogaus, kuris rūpinasi Tavo gerove. Nujausk jo troškimus bei pageidavimus. Būk nuolankus. Ieškok progų būti naudingas. Būdamas svetimšalis dėk dvigubai daugiau pastangų, kad įgytum vietinių pasitikėjimą. Jei Tau patikėta paslaptis, saugok ją religingai. Visuose savo veiksmuose privalai būti doras, nuoširdus bei atviras. Nesiginčyk. Ramiai ir kukliai ieškok teisybės, būk mandagus ir atidus visiems. Visuomenėje būk paslaugus, žmogiškas bei naudingas, ypač pagal galimybes – vargšams. Skaityk pamokančias knygas, puošiančias Tavo protą ir tobulinančias dvasią. Nežemink savęs pa-

žintimis su nepageidaujamais asmenimis, o ieškok principingų, geros reputacijos žmonių. Tokiu būdu Tavo elgesiui pritars visas pasaulis, o tuomet, kur bebūtum, būsi nepriekiaštingas...“

Paroda „Kosciuszko Bicentennial“ vyks iki 2018 m. kovo 11 d. PMA patalpose 984 N. Milwaukee Avenue Čikagoje. Darbo valandos: penkt.-antr. nuo 11 val. r. iki 4 val. p.p., treč. – iki 7 val. v., ketvirt. muziejus nedirba. Daugiau apie parodą sužinosite internetinėje svetainėje: www.PolishMuseumOfAmerica.org.

Kosciuškos porcelianinis kavos puodukas.

Lankytojai atidžiai studijavo retus eksponatus.

kitiems kariuomenės vadams, jų atsakymai Kosciškai arba kitų vadų laiškai, kuriuose minimas Kosciška. Knygos sudarytojas, remdamasis PMA fonduose saugomu Kosciuškos rinkiniu, nutarė apsiriboti tik šiuo laikotarpiu.

Gal PMA numato išleisti antrą šio albumo laidą, papildytą naujai įgytais Kosciuškos korespondencijos pavyzdžiais?

Būtų nuostabu, jei pajėgtume, tačiau tai būtų didžiulis užmojis. Būdami pelno nesiekiančia organizacija su ribotomis galimybėmis ir biudžetu, mes dažnai turime priimti nelengvus sprendimus – kokiems projektams esame pajėgūs, kokiems ne. Gal paprasčiau būtų visus laiškus skaitmeninti. Didele šios parodos ruošimo dalimi tapo korespondencijos skenavimas – aukštos rezoliucijos skenuotus dokumentus muziejaus lankytojai galės pamatyti iki 2018 m. kovo 11 d. Perkelti ko-

Parodos eksponatai.

Istoriniai eksponatai grįžta į Polish Museum of America

2012 m. birželio 20 d.

Federal Bureau of Investigation (FBI) Čikagos skyrius šiandien skelbia, jog apie 120 istorinių eksponatų buvo sugrąžinti į Polish Museum of America (PMA). Manoma, jog kadaise, 1970–1980 dingę eksponatai 2011 m. FBI buvo surasti vienoje privačioje Čikagos rezidencijoje.

Tarp eksponatų atrasta korespondencija datuojama nuo 1646 m., joje yra Lenkijos karalių, JAV prezidentų, prancūzų imperatoriaus ir žymių Revoliucijos karų asmenybių rašyti laiškai. Rinkinyje taipogi rastos retos graviūros ir eskizai, lenkiški kariniai medaliai bei Antrojo pasaulinio karo eksponatai. Šiandieninė grįžusių eksponatų vertė siekia arti 5 milijonų dolerių.

Tyrimą, kuris vedė prie eksponatų atradimo, inicijavo PMA, sulaukusi žinios iš Čikagoje gyvenančio numizmatikos bei antikvarinių daiktų parduovėjo, kad dokumentai, kurių pėdsakai siejasi su PMA, buvo parduoti pirkliui. Anot pirklio, šių dokumentų pardavėjai tvirtino radę juos namo, kuriame buvo nuomininkai, rūsyje. Pirklys atliko savo tyrimą, ir sužinojęs, jog dokumentai priklausė PMA, pranešė PMA. Sužinojęs, jog dokumentai buvo parduoti pirkliui, PMA susirišo su FBI, ir buvo pradėtas tyrimas.

Tyrimo metu FBI atrado papildomų dokumentų ir eksponatų ir priėjo prie išvados, jog rezidencija, kurioje eksponatai buvo atrasti, priklausė buv. PMA kuratoriaus motinai. Tačiau papildomo tyrimo metu nebuvo įmanoma nustatyti nei eksponatų dingimo iš PMA datos, nei asmens ar asmenų, atsakingų už jų išnešimą iš PMA. Todėl dėl šių eksponatų dingimo, vagystės, pervažimo ar nuosavybės niekas nebuvo apkaltintas ir jokie kriminaliniai ieškiniai Northern District of Illinois tuo reikalu nepasieks.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuva „Doing Business“ pakilo į 16-ą vietą

Vilnius (Mano vyriausybė) – Spalio 31 d. Pasaulio bankas paskelbė valstybių verslo sąlygų reitingą „Doing Business 2018“, kuriame Lietuva pakilo net per penkias pozicijas – iš 21 į 16 vietą. Didelę įtaką šiam rezultatui turėjo prisijungimo prie elektros tinklų rodiklio „Getting Electricity“ pagerėjimas.

Pagal šį rodiklį Lietuva pakilo net per 22 pozicijas – iš 55 į 33 vietą – ir aplenkė Estiją bei Latviją. Labiausiai Pasaulio banko ekspertų vertinimą paveikė du Lietuvos atlikti darbai šioje srityje: supaprastintas naujų nebutinių vartotojų (verslo) prijungimo prie

elektros tinklų procesas bei sumažinti prijungimo prie elektros tinklų kaštai.

Energetikos ministerija pakeitė teisės aktus, dėl ko vartotojui prijungiant jo elektros įrenginius prie elektros tinklų reikia parengti mažiau dokumentų. Pagal naują tvarką nebuitiniams vartotojams (verslui) nebereikia patiems parengti ir suderinti elektros tinklų projektą – šį darbą atlieka elektros skirstomųjų tinklų operatorius.

Be to, Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai pakeitus naujų vartotojų prijungimo prie elektros tinklų įkainius, sumažėjo prijungimo prie elektros tinklų kaštai.

Dar toli iki Ignalinos AE galutinio uždarymo

Vilnius (LRT.lt) – 26-eri metai ir daugiau nei 300 milijardų kilovatvalandžių elektros energijos. Tokia Ignalinos atominės elektrinės istorija. Jau beveik aštuonerius metus jėgainė neveikia, tačiau galutinai ją išardyti prireiks dar dviejų dešimtmečių.

Šiomet išmontuota daugiau nei 4 tūkstančiai tonų įrangos, o iš viso nuo 2010-ųjų – apie 43 tūkstančius tonų įrangos ir susijusių konstrukcijų. Tai – maždaug trečdalis viso planuojamo kiekio.

Statant jėgainės pastatus, panau-

dota apie 200 tūkstančius tonų metalo – tiek, kiek prireiktų 27 Eifelio bokštams. Ir visa tai turės būti išmontuota iki 2038-ųjų. Pirmojo bloko reaktoriuje branduolinio kuro jau nebėra, jis iškrautas, o antrojo bloko reaktoriuje tai daroma dabar.

Tačiau ne tik panaudotas kuras – kitos radioaktyvios atliekos taip pat saugomos specialiai tam įrengtuose atliekynuose ar kompleksuose. Jų numatoma pastatyti dar du. Atliekos tam tikrose saugyklose bus prižiūrimos mažiausiai keliasdešimt metų.

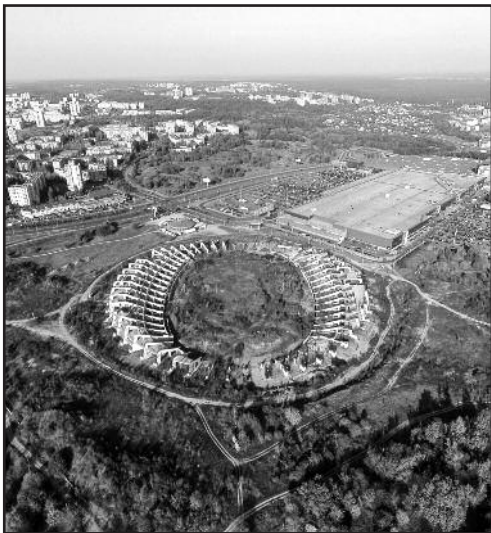
Griuvėsių apsaugai kasmet išleidžiama 50 tūkst. eurų

Vilnius (15 min.lt) – Sostinės valdžia paskelbė nebaigto statyti Nacionalinio stadiono Vilniuje, Ukmergės gatvėje, apsaugos paslaugų viešąjį pirkimą. Kompanija netrukus ketina pasirašyti sutartį su konkursą laimėjusia bendrove. Kasmet nebaigto statyti stadiono apsaugai vidutiniškai išleidžiama apie 50 tūkst. eurų, o iš viso tam išleista jau per trečdalį milijono eurų.

Nebaigto statyti stadiono apsaugos konkursą „Vilniaus vystymo kompanija“ skelbia dvejiems metams, tačiau kiek tam planuojama išleisti, neatskleidžiama. Sutartis dar nepasirašyta.

„Netrukus ketinama pasirašyti sutartį su konkursą laimėjusia bendrove, kuri pasirūpins nauja tvora ir stadiono apsauga dvejus metus. Kol vyksta viešųjų pirkimų procedūros, informacijos, susijusios su dalyvių pasiūlymais, atskleisti negalime“, – rašė savivaldybės įmonė.

Anot jos, bendrovė savivaldybės nurodymu objekto apsaugą užtikrina nuo 2010 metų. Spalio pradžioje paskelbta, kad Nacionalinio stadiono

Nacionalinio stadiono griuvėsiai.

15 min.lt nuotr.

Vilniuje koncesijos projekto konkursas buvo dar kartą pratęstas – potencialūs jo dalyviai preliminarūs pasiūlymus turi pateikti iki gruodžio 8 dienos.

Nacionalinio stadiono koncesijos konkursas paskelbtas pernai rugsėjį, iki kovo 1-osios paraiškas pateikė du dalyviai – „KDS grupės“ įkurta įmonė „Vilniaus nacionalinis stadionas“ ir „Axis Industries“.

BBC kelionių skiltyje – dėmesys Kryžių kalnui

Vilnius (LRT.lt) – BBC kelionių skiltyje BBC Travel, kurioje skaitytojai supažindinami su įdomiausiomis pasaulio vietomis ir objektais, aprašytas Lietuvos Kryžių kalnas. Vienas žinomiausių Lietuvoje objektų pristatomas kaip stebuklingas kalnas, padengtas tūkstančiais kryžių.

BBC pasakoja apie magišką garsą, kurį sukelia vėjyje siūbuojantys metaliniai ir mediniai kryžiai. Pasak straipsnio autorės Eglės Gerulaitytės, Kryžių kalnas byloja apie sudėtingą karų ir sukilimų istoriją, tačiau tiksliai paslaptingojo piliakalnio kilmė iki šių dienų apipinta legendomis.

Britų tinklalapio kalbintas dailininkas, kraštotyrininkas Vilius Pūronas tikino, kad kalnas turi daugybę paslapčių.

„Pasak tautosakos, kartą čia stovėjo bažnyčia. Per didžiulę audrą žaibas trenkė į bažnyčią ir ji buvo palaidota po smėliu ir uolomis su visais viduje buvusiais žmonėmis. Vietiniai tikina, kad žiūrėdamas į kalno papėdę saulei tekant gali pastebėti vaiduoklišką vienuolių procesiją. Metams bėgant stebuklingi reginiai, šventųjų vizijos ir vaiduoklių pasirodymas tapo kalno istorijos dalimi“, – pasakoja V. Pūronas.

Europa jau pasiekia Šiaurės Korėjos raketoms

Honkongas (BNS) – Europos valstybių teritorijos yra pasiekiamos Šiaurės Korėjos raketoms, antradienį perspėjo NATO generalinis sekretorius Jens Stoltenberg.

„Pripažįstame, kad Europa taip pat pateko į Šiaurės Korėjos raketų pasiekiamumo zoną, ir NATO priklausiančios Europos šalys jau atsidūrė pavojuje“, – sakė jis.

J. Stoltenberg lankosi Azijos valstybėse. Pranešama, kad pagrindinė jo

susitikimų Azijoje tema bus pastangų siekiant atremti Šiaurės Korėjos grėsmę koordinavimas.

J. Stoltenberg šio vizito metu pareiškė, kad NATO pasirengęs ir gali apginti savo nares ir sąjungininkes.

„NATO turi galimybių ir ryžto atsakyti į bet kokią bet kokio agresoriaus grėsmę“, – sakė J. Stoltenberg ir pridūrė, kad „niekas iš NATO sąjungininkių ir, žinoma, pats Aljansas, nenori karo, ... kuris taptų katastrofa“.

Pareigūnas prisipažino melavęs apie ryšius su Rusija

New Yorkas/Vilnius (LRT.lt) – Anot spalio 30 dieną visuomenei paviešintų teismo dokumentų, vienas Donald Trump prezidento kampanijos patarėjų prisipažino melavęs FTB pareigūnams vykdančioms tyrimą dėl Rusijos galimo kišimosi į 2016 metų Amerikos prezidento rinkimus.

Pernai metų pradžioje buvęs D. Trump kampanijos patarėjas užsienio politikos klausimais G. Papadopoulos, spalio 5 d. prisipažino, kad mėgino nusiųpti ryšius su profesoriumi, tariai mai remiamu Maskvos, kuris siūlė „skandalingos informacijos“ apie D. Trump rinkimų konkurentę Hillary Clinton.

„Pateikdamas melagingus parodymus ir praleisdamas tam tikrą informaciją, kaltinamasis G. Papadopoulos

sutrukdė FTB tirti su kampanija susijusių asmenų ryšius su Rusijos vyriausybe, kur galimai kišosi į 2016 metų prezidento rinkimus“, – rašoma kaltinimuose.

Kaltinimai ir G. Papadopoulos prisipažinimas spalio 30 dieną tapo prieinami visuomenei. Kiek anksčiau buvo pareikšti kaltinimai buvusiam D. Trump rinkimų kampanijos vadovui Paul Manafort ir jo ilgamečiam verslo partneriui Rick Gates, kad šie rengė sąmokslą prieš JAV, plovė pinigus ir pateikė melagingą informaciją.

Šie kaltinimai yra pirmieji nuo gegužės mėnesio, kai specialusis prokuroras Robert Mueller pradėjo tyrimą dėl galimo Rusijos kišimosi į JAV rinkimus.

Katalonų nepriklausomybininkas spruko į užsienį

Madridas/Vilnius (ELTA) – Madrido nuo pareigų nušalintas Katalonijos regiono prezidentas Carles Puigdemont, Ispanijos vyriausybės duomenimis, spalio 30 dieną paslapčia spruko į Briuselį. „Jis yra Briuselyje“, – pareiškė Ispanijos vyriausybės šaltiniai, tačiau laikraščiai rašo, kad jį lydi jo vyriausybės nariai.

Beveik tuo pat metu C. Puigdemont partijos atstovė paskelbė, kad partija ketina dalyvauti Ispanijos vyriausybės gruodžio 21 dieną paskirtuose rinkimuose Katalonijoje.

Šios partijos atstovai sakė, jog partija dalyvaus rinkimuose, kad katalonai patys galėtų pareikšti savo valią.

Atstatydintas Katalonijos separatistų vadovas Carles Puigdemont Briuselyje pareiškė, kad jo regiono nepriklausomybės siekį reikia „sulėtinti“, kad būtų išvengta neramumų, Madridui įvedus jame tiesioginį valdymą. Jis pridūrė, kad jeigu dėl to reikėtų „sulėtinti respublikos plėtrą, tuomet turime laikyti tai protinga kaina, kurią turime sumokėti

Tą pat dieną (spalio 31 d.) Ispanijos Konstitucinis Teismas įsakė išaldyti praeitą savaitę Katalonijos parlamento paskelbtą regiono nepriklausomybės deklaraciją.

C. Puigdemont nuo teisėsaugos spruko į Belgiją. SkyNews nuotr.

Šis sprendimas buvo viena iš virtualių priemonių, kuriomis Madridas stengiasi užkirsti kelią turtingo rytinio autonominio regiono užmojams vienašališkai atsiskirti.

Be to, Ispanijos civilinė gvardija apieškojo regioninės Katalonijos policijos – Mossos d'Esquadra – būstinę. Krata atlikta tęsiant tyrimą dėl neteisėto spalio 1 dienos referendumo dėl regiono nepriklausomybės.

Ispanijos Aukščiausiasis Teismas pareiškė nagrinėsiantis kaltinimus, kad dabar jau atstatydintos Katalonijos vyriausybės, praeitą savaitę paskelbusios regiono nepriklausomybę, šeši nariai surengė maištą, užsiėmė antivyriausybine veikla ir grobstė lėšas.

Už maištą, antivyriausybinių veiklų ir lėšų grobstymą gresia atitinkamai iki 30, 15 ir šešerių metų laisvės atėmimo bausmės.

Išpuolis New Yorke

Washingtonas (ELTA) – New Yorke baltu „pickup“ antradienį 8 žmones prazužęs vyras paliko raštelius, kuriuose jis prisiekė ištikimybę „Islamo valstybei“ (IS).

Remiantis dienraščio „The New York Times“ pranešimais, netoli „pickup“ rasti keli arabų kalba ranka rašyti rašteliai. Tyrėjai taip pat rado IS grupuotės vėliavos nuotrauką. Tačiau jie neaptiko apie tiesioginius įtariamojo ir IS džihadistų grupuotės ryšius patvirtinančių įrodymų.

Užpuolikas, 29 metų amžiaus Uzbekijos pilietis Sajfulas Saipovas, 2010 metais imigravo į Jungtines Valstijas. Floridos valstijoje, Tamos mieste gyvenantis užpuolikas pastaruoju metu buvo apsistojęs New Jersey, kur ir išsinuomojo baltą „pickup“. Jis per išpuolį pašautas ir sulaikytas.

Antradienio išpuolis įvykdytas netoli memorialo, skirto 2001 metų rugsėjo 11-osios atakų aukoms. S. Saipovas mąšina rėžėsi į pėsčiuosius ir dviratininkus, dar 11 žmonių buvo sužeisti.

VERSLO NAUJIENOS

Viena didžiausių investicijų Lietuvos istorijoje: ateina „Continental“

Vokietijos automobilių komponentų pramonės milžinė „Continental“ ateina į Kauno regioną – statys gamyklą ir investuos 95 mln. Eur. Tai viena didžiausių plyno lauko investicijų Lietuvos istorijoje.

Per ateinančius penkerius metus į naują elektronikos komponentų gamybos padalinį bendrovė planuoja investuoti 95 mln. Eur ir sukurti 1.000 naujų darbo vietų, praneša „Investuok Lietuvoje“. Statybas planuojama pradėti kitų metų viduryje, o gamybą – iki 2019 m. vidurio. Kurioje tiksliai vietoje iškils gamyklą, investuotojas kol kas neatskleidžia.

„Pirmosios ‘Continental’ gamyklos statybos Lietuvoje yra svarbi mūsų strategijos Europoje dalis. Šis strateginis sprendimas leis auginti elektronikos komponentų gamybą ir rinkos dalį Europoje tam, kad galėtumėme patenkinti augančią mūsų produkcijos paklausą“, – pranešime spaudai cituojamas dr. Hans-Jurgen Braun, vadovaujantis „Continental“ elektronikos komponentų gamyklų junginiui, kuriam priklauso 28 gamyklos visame pasaulyje.

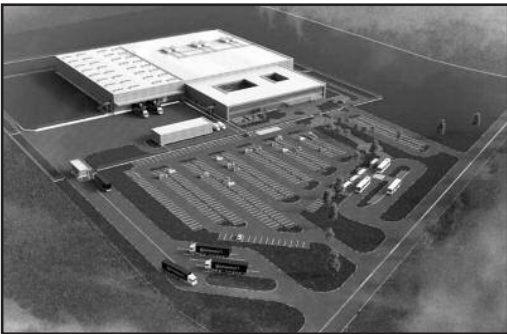
16.000 kv. m dydžio gamybos padalinyje „Continental“ gamins keleivių saugumo bei išmaniosios pagalbos vairuotojui sistemų padalinių vystomą produkciją. Kaune Vokietijos bendrovė gamins durų ir sėdynių kontrolės elementus, išmanias automatines langų užtamsinimo sistemas, adaptyvios greičio palaikymo sistemos sensorius bei priekinius radarus automatinio stabdymo funkcijai.

2016 m. „Continental“ pardavimų pajamos siekė 40,5 mlrd. Eur. Bendrovė šiuo metu įdarbina 227.000 žmonių 56 pasaulio šalyse. Lietuvoje gaminti planuojami informacijos valdymo, susijusio su automobilio vidaus sistemomis ir išorės aplinkos elementais, sprendimai yra vienas kertinių bendrovės verslų. Bendrovė įkurta 1871 m.

„Kaunas mums yra tobula lokacija, nes tai modernus industrinis regionas su puikia infrastruktūra ir aukštos kvalifikacijos specialistais. Džiaugiamės, kad pagaliau turėsime pirmąją ‘Continental’ gamyklą Lietuvoje. Padedant Lietuvos vyriausybei planuojame baigti gamyklos statybas ir pradėti gamybą iki 2019 m. vidurio“, – teigia Kaune įsikursiančios „Continental“ gamyklos vadovas Shayan Ali.

Premjeras Saulius Skvernelis sako, kad „Continental“ sprendimo naudą Lietuvai sunku pervertinti.

„Vokietijos automobilių pramonės milžinės „Continental“ sprendi-

Būsimos gamyklos vizualizacija. Bendrovės nuotr.

mas įgyvendinti didžiausią tiesioginių užsienio investicijų projektą Lietuvos istorijoje ir kurtis Kaune yra didelis žingsnis šiai industrijai Lietuvoje. Užtikrinu, kad Vyriausybė yra pasirengusi bendradarbiauti su bendrovės vadovybe tam, kad gamykla pradėtų veikti kuo anksčiau ir kad regiono gyventojai galėtų prisidėti prie inovatyvios, aukščiausius standartus atitinkančios produkcijos gamybos kuo greičiau“, – sako premjeras.

Plyno lauko investicija – užsienio kompanijos naujo ūkinio komercinio vieneto sukūrimas, pastatymas ir paleidimas veikti tokioje teritorijoje, kurioje iki tol nebuvo vykdoma jokia veikla ir nebuvo sukurta jos infrastruktūra, aiškinama Ekonomikos terminų žodyne.

Mantas Katinas, „Investuok Lietuvoje“ vadovas, vokiečių pasirinkimą vadina lūžio tašku, dėl kurio Lietuva gali atsidurti automobilių industrijos dėmesio centre.

„Didieji automobilių gamintojai patys organizuoja komponentų logistiką iš šalia gamyklų esančių logistikos taškų iki automobilio galutinio surinkimo vietos. Tačiau automobilių komponentų gamintojų Lietuvoje iki šiol nėra tiek, kad automobilių gamintojai sutiktų organizuoti logistiką. Ilgą laiką tai buvo kritinis veiksnys, trukdęs pritraukti automobilių industrijos žaidėjus. „Continental“ sprendimas kurtis Lietuvoje gali tapti esminiu lūžiu, priversiančiu į Lietuvą atsigręžti ne tik automobilių gamintojus, bet ir kitus stambius komponentų tiekėjus“, – sako M. Katinas.

Spalio viduryje taip pat Kaune besikuriančios vokiečių automobilių komponentų gamintojos „Hella“ valdybos narys Geroldas Lucasas teigė, kad jų statoma gamykla – tik pirmoji automobilių pramonės kregždė Lietuvoje.

„Aš tikiu, kad ilgai tai netruks, nebabejoju, kad mūsų pavyzdžiu paseks kiti automobilių komponentų gamintojai ir Lietuva bus įtraukta į jų logistikos žemėlapius“, – kalbėjo M. Lucasas.

Liucija Zubrutė „Verslo žinios“

Turtingieji renkasi įmonių obligacijas

Atrodė, kad geriausi laikai Europos įmonių obligacijų rinkoje jau praeityje, tačiau „Bank of America“ banko analitikai atrado visiškai naujus potencialius tokių vertybinių popierių pirkėjus.

Turtingi europiečiai, kurių grynasis turtas vertinamas daugiau kaip 14,7 trilijono dolerių, beveik dvidešimt keturis procentus šių lėšų laiko grynųjų pavidalu, arba daugiausiai nuo pat 2013 metų. Tokių jų elgesį lėmė Europoje esančios neigiamos palūkanos, tačiau prognozuojama, kad dauguma iš jų savo pinigų gali investuoti į įmonių obligacijas.

Tuo pačiu „Bank of America“ banko analitikai nesitiki, kad turtingi europiečiai nuspręstų dar daugiau investuoti į akcijas, nes į jas jau yra investuota 31,5 procento laisvų lėšų, t.y. didžiausia portfelio dalis.

Investuotojai šiais metais į investicinius fondus, kurie investuoja į kompanijų euroobligacijas, kurios yra su investiciniu reitingu, nepaisant jų rekordiškai žemo pajamingumo jau

pervėdė 38,2 mlrd. dolerių vertės lėšas.

Kai kurie analitikai, tokie kaip HSBC Holdings banko Steven Major perspėjo, jog tokios žemos palūkanos nekompensuos investuotojams rizikos susijusios su galimu emitentų nemokumu.

Praėjusiais metais turtingų europiečių dalis padidėjo nuo 4,2 iki 4,5 milijono. Ypač didelis prieaugis fiksuotas Olandijoje ir Prancūzijoje, na o jį lėmė spartesnis nei tikėtasi euro zonos ekonomikos augimas ir pagerėjusi padėtis šios zonos periferinėse šalyse.

„2017 metams charakteringas nuolatinis pelningumo siekis. Esame įsitikinę, kad investicijos į obligacijų fondus turi struktūrinį, o ne oportunistinį pobūdį, ir atspindi padidėjusį grynųjų pinigų kiekį, kurio augimą lėmė neigiamos palūkanos. Mes nemanome, kad ši tendencija pasibaigs staigiai“ – tikino „Bank of America“ banko analitikai.

„Verslo žinios“

JAE –naujos galimybės Lietuvos verslui

Prezidentė Dalia Grybauskaitė išvyko oficialaus vizito į Jungtinius Arabų Emyratus (JAE), kurio tikslas – stiprinti ekonominį bendradarbiavimą, atverti naujas rinkas mūsų verslui ir sustiprinti šalies prekybines pozicijas pasaulyje. Prezidentė dalyvaus verslo forume, susitiks su šios valstybės vadovais, pasirašys bendradarbiavimo sutartis ir užbaigs derybas dėl lietuviškų maisto produktų eksporto. Lietuvos vadovė vieši Jungtinių Arabų Emyratų kvietimu.

JAE yra prekybos, finansų, logistikos, centras, jungiantis Aziją, Afriką ir Artimuosius Rytus. Lietuvos santykiai su JAE yra vieni intensyviausių iš visų regiono šalių, o prekybos masas yra vienas didžiausių – prekių apyvarta per dešimtmetį išaugo net 25 kartus. JAE ypač domisi inovacijomis, todėl Lietuva gali pasiūlyti savo atsinaujinančiosios energetikos patirtį, lazerius, IT. Ypač didelė perspektyva yra žemės ūkio produktų eksportui, nes JAE net 90 proc. maisto produktų išveža iš užsienio.

Vizito metu numatoma galutinai suderinti eksporto sertifikatus mėšai ir kiaušiniams – Lietuvos gamintojams tai atvers prekybinius kelius į visą Persijos įlankos regioną. Dabar mūsų įmonės į JAE eksportuoja javus, pieno produktus, žuvis, tačiau mėšai ir kiaušiniams iki šiol dėl specifinių reikalavimų ši rinka buvo uždaryta.

Lietuviai vejasi modernėjantį pasaulį

Tauta modernėja – 77 proc. lietuvių internetą naudoja asmeniniais tikslais, o interneto naudojimo pasiskirstymas įvairiose amžiaus grupėse panašėja.

Tyrimas parodė, kad 77 proc. lietuvių nuolat internetu naudojasi asmeniniais tikslais. Palyginimui, pasauliniu mastu šis rodiklis siekia 82 proc. Lietuvoje internetu daugiausia naudojasi 25–34 m. ir 45–54 m. vartotojai (šių grupių atstovai sudaro po penktadalį visų interneto vartotojų). Vis dėlto internetu daugiausia naudojasi jaunimas, interneto naudojimo pasiskirstymas pagal amžiaus grupes yra gana vienodas, nes internetas

sukuria tinkamą aplinką įvairaus amžiaus grupėms bendrauti.

Vienam lietuviui šiuo metu vidutiniškai tenka 2,6 įrenginio, kuriais galima prisijungti prie interneto (palyginimui, pasaulyje vienam žmogui tenka 2,9 prietaiso). Vidutinis 16–34 metų vartotojas Lietuvoje turi beveik 4 įrenginius, turinčius prieigą prie tinklo.

60 proc. visų Lietuvos žmonių turi išmaniuosius telefonus ir apie 60 proc. visų interneto vartotojų internete lankosi naudodamiesi savo išmaniaisiais telefonais. Taip pat vis daugiau lietuvių internetu naudojasi žiūrėdami televizorių.

ELTA

Lietuvos verslininkai tikisi labai svarbių pokyčių po Prezidentės vizito JAE.

Prezidentūros nuotr.

Dubajuje Prezidentė dalyvaus pirmą kartą aukštu lygiu rengiamame Lietuvos ir JAE verslo forume, į kurį vyksta įvairių įmonių atstovų iš Lietuvos – IT, maisto pramonės, pakavimo. JAE jau yra sėkmingo Lietuvos verslo pavyzdžiai: diegiant GPS sistemas policijai, pardavinėjant baldus, lietuviškus ledus ir vandenį. Vizito metu Prezidentė taip pat susitiks su JAE gyvenančia lietuvių bendruomene, kuri yra didžiausia šiame regione – apie 900 lietuvių. Prezidentė duos oficialų startą lietuviams vienijančiai Lietuvos verslo asociacijai.

Prezidentūros info

Euro ir kitų valiutų santykiai (2017 metų lapkričio 2 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,86 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,66 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,67 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,14 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,59 €

G. Skamaročius (centre) pasakoja apie lietuvių karių kovas šiame krašte.

Lietuvių karių kapai Beržininkų kapinėse.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Vėlinių išvakarėse – kelionė į Seinus

Atkelta iš 1 psl.

Dabar Lietuvos karių kapai gražiai sutvarkyti, kasmet prieš Vėlinės juos aplanko Lietuvos konsulato Seinuose darbuotojai, kurie ant žuvusių karių kapų padeda gėlių uždega žvakes. Šie kapai buvo galutinai sutvarkyti 2005 metais, tada čia pastatytas ir gražus skulptorės Dalios Matulaitės paminklas „Pieta“.

G. Skamaročius sakė, kad dalis vietos lenkų nėra geranoriški, ir tai įrodo faktas, jog vos pastačius paminklą mūsų žuvusiems kariams šalia išdygo obeliskas, skirtas lenkams, nužudytiems 1941–1944 metais Paneriuose, netoli Vilniaus, atminti, nors yra žinoma, kad iš Seinų lenkai nebuvo išsiųsti į Panerius ir jie ten nebuvo kankinami ir žudomi. Įrašas obeliske skelbia, kad Paneriuose 1941–1944 metais lietuviai ir naciai išžudė 100 tūkstančių lenkų, nors tai yra visiška netiesa.

„Mūsų apsilankymas čia, mūsų žuvusių karių pagerbimas yra labai svarbus, ir čia važiuojame jau 25 metus. Kai kurie vietos lietuviai turi dvigubą – Lietuvos ir Lenkijos pilietybę, kuri turėtų ginti mūsų tautiečius užsienyje, tačiau realybė toli gražu ne tokia jau paprasta, kaip gali atrodyti iš oficialių pranešimų ar valdžių lozungų. Čia gyvenant likti lietuviu nėra taip paprasta kaip Lietuvoje, ir ne kiekvienas mūsų tautietis išdrįsta kalbėti lietuviškai – reikia turėti labai stiprų patriotiškumo jausmą“, – sakė jis.

Padėjus lietuviškos trispalvės vėliavos spalvų puokštę ant kapo, užde-

gus žvakutes, visi pasuko link Seinų, kur kapinės taip pat amžinojo poilsio yra atgulę keletas lietuvių karių savanorių. Jų atminimas taip pat buvo pagerbtas gėlėmis ir žvakėmis.

Seinuose, čia įsikūrusiuose Lietuvių namuose vietos lietuviams svečiai atvežė dovaną – Kazlų Rūdos savivaldybės kultūros centro teatro kolektyvo „Žalvarnis“ spektaklį „Nerimstanti širdis“, kuris pasakoja apie Lietuvos prezidentą Kazį Grinių ir jo žmoną Joaną Pavalkiūtę-Griniuvienę.

Pjesę sukūrė ir spektaklį pastatė režisierė Virginija Samuolienė. „Draugui“ ji papasakojo, kad idėja parašyti pjesę apie Prezidentą kilo artėjant K. Griniaus 150-osioms gimimo metinėms, kurios buvo minimos praėjusiais metais. Spektaklis jau kelis kartus buvo parodytas Marijampolėje bei kituose aplinkiniuose miesteliuose, o už Lietuvos ribų buvo išvežtas pirmą kartą.

„Man teko skaityti daug archyvinės medžiagos, domėtis prezidento biografija, ieškoti formos, kuri būtų ir aktuali, ir įdomi žiūrovams. Domėdamasi prezidento gyvenimu įsitikinau, kad šalia jo buvusį žmoną Joaną – taip pat labai įdomi, stipri ir neeilinė asmenybė. Ji buvo aktyvi knygnešė, rašytoja, visuomenininkė, subūrusi pirmąjį lietuvišką chorą, viena iš „Šviesos“ draugijos steigėjų, Sūduvos krašto prijauosčių kolekcionierė, o svarbiausia – pirmojo lietuviško spektaklio „Amerika pirty“ Marijampolėje organizatorė. Jos gyvenimas tikrai ver-

tas gero romano“, – įsitikinusi pjesės autorė.

Spektaklio „Nerimstanti širdis“ veiksmas vyksta Grinių namuose, kurie 1904–1914 metais Marijampolėje buvo vadinami „antrąja klebonija“, nes čia rinkdavosi visa miestelio šviesuomenė, tautinio atgimimo aktyvistai. Iš čia iškeliaudavo ir nemaži nešuliai rūbų bei maisto į Kalvarijos kalėjimą, kur būdavo kalinami politiniai kaliniai ir knygnešiai, iš šių namų sklido ir demokratiškiausios mintys. Žiūrovai, kurių Lietuvių namuose susirinko apie penkis dešimtys spektaklyje išvydo labai skirtingas asmenybes: ir pačius Grinius, ir būsimą revoliucionierių Vincą Mickevičių-Kapsuką, ir būsimą vyskupą Justiną Staugaitį, ir kitus. Jų pokalbiuose buvo galima atpažinti nemažai savo krašto istorijos.

Po spektaklio aktoriai susilaukė šiltų kraštiečių plojimų, kai kurių žiūrovų akyse spindėjo ašaros, nes pjesė čia nuskambėjo itin aktualiai, o kai kurios frazės, kaip ir Joanos pasakyti žodžiai, kad iš pradžių ji net nelabai žinojusi, lenkė ar lietuvių yra, o vėliau atėjo aiškus suvokimas, žiūrovų taip pat nepaliko abejingų.

Svečius iš Lietuvos Vėlinių išvakarėse pasitikusi ir šiltai priėmusi Seinų lietuvių namų kultūros skyriaus vadovė Dalia Astrauskienė sakė, kad būnant lietuviu kartais tenka patirti nemenkus iššūkius ir susidurti su ne itin palankiu vietinės valdžios požiūriu į etninę Lietuvos žemės gyvenančius dabar jau Lenkijos Respublikos piliečius.

Dar 1999 metais Lietuvos iniciatyva ir už mūsų šalies pinigus vienos Marijampolės bendrovės Seinuose pastatyti Lietuvių namai tikrai yra lietuvių puoselėjimo židinys. Čia veikianti visuomeninė organizacija Antano Baranausko fondas vykdo kultūrinę veiklą, jungia kelis lietuviškus meno kolektyvus, taip pat užsiima ir švietimu, remia Seinų lietuvių „Žiburio“ mokyklos veiklą. Lietuvių namai

Seinuose palaiko glaudžius ryšius su Lietuvos menininkais, dažnai sulaukia įvairių parodų, koncertų iš Lietuvos.

Šiomet penkioliktašias ikūrimo metines minėjęs fondas organizuoja ir remia mokslinę ir leidybinę veiklas,

Pjesės „Nerimstanti širdis“ fragmentas.

Seinų kapinėse taip pat pagerbti Lietuvos Nepriklausomybės kovose žuvę kariai.

MANO VIRTUVĖ

Į darbą, į mokyklą, iškyloje ar namie - šie maistingi keksiukai patiks ir vaikui, ir suaugusiam

Morkų keksiukai

Reikės:
1 1/2 puodelio miltų
1/2 puodelio razinų
2 puodelių cukraus (nemėgstan-
tiems saldžiai užteks 1 1/2 puodelio)
1/2 puodelio geros kokybės aliejaus
1 valg. šaukšto citrinos sulčių
1 arb. šaukštelio valgomosios sodos
450 g (1 sv) morkų
3 kiaušinių
1 arb. šaukštelio cinamono
sviesto formelėms ištepti

Glajui:
2/3 puodelio cukraus pudros
2 valg. šaukštų apelsinų likerio
1 apelsino žievelės

Orkaitę iš anksto įkaitinti iki 175 C (350 F). Keksiukų formeles ištepti sviestu.

Razinas nuplauti ir pamirkyti van-
denyje, kad suminkštėtų.

Morkas sutarkuoti smulkia tar-
ka.

Kiaušinius išplakti su cukrumi
iki standumo. Po truputį pilti aliejų ir
plakti, kad gautųsi vientisa masė.

Miltus, druską, cinamoną sumai-
šyti ir persijoti. Tuomet po truputį pil-
ti į kiaušinių-aliejaus masę ir plakti,
kad nesusidarytų gumuliukų.

Sodą ištirpinti citrinos sultyse ir
įmaišyti į tešlą. Suberti nusaustas ra-
zinas, išmaišyti. Sudėti morkas ir vėl
gerai išmaišyti.

Paskirstyti tešla po formeles ir
kepti apie 1 valandą.

Iškeptus keksiukus galima aptep-
ti glajumi.

Į cukraus pudrą įpilti likerio ir iš-
trinti iki lygios blizgios masės (galima
įpilti truputį apelsinų sulčių). Suber-

ti apelsino žievelę ir išmaišyti. Gautu
glajumi aptepti dar karštus keksiukus.

Burokėlių keksiukai

Reikės:
150 g (5,25 oz) sviesto
100 g (3,5 oz) juodo šokolado
200 g (7 oz) virtų burokėlių
1 1/2 puodelio miltų
1/2 puodelio paprasto cukraus
1/2 puodelio rudojo cukraus
2 kiaušinių
2 valg. šaukštų kakavos
1/2 puodelio pieno
100 g (3,5 oz) smulkintų graikinių
riešutų
2 arb. šaukštelių kepimo miltelių
žiupsnelio druskos
sviesto

Orkaitę įkaitinti iki 180 F (360 C).
Keksiukų formeles ištepti sviestu.

Burokėlius smulkiai sutarkuoti.
Sausus produktus – miltus, baltą
cukrų, kepimo miltelius, druską ir
kakavą – išmaišyti ir persijoti į dubė-
nį.

Kiaušinius išplakti su ruduoju
cukrumi.

Sviestą ir šokoladą ištirpinti garų
voneleje, šiek tiek ataušinti.

Visą laiką plakant į kiaušinius
supilti sviesto-šokolado mišinį, o pa-
baigoje – pieną.

Tuomet po truputį berti miltų-ka-
kavos mišinį ir plakti iki vientisos
masės. Galiausiai sudėti tarkuotus
burokėlius, išmaišyti, tuomet suberti
smulkintus riešutus ir vėl išmaišyti.

2/3 keksiukų formelių tūrio už-
pildyti paruošta tešla. Kepti įkaitintoje
orkaitėje 25–30 min.

Skanaus!

Jūsų Indrė

JAV LB East Chicago apylinkės pirmininkei, buvu-
siai JAV LB Tarybos narei

A † A
BIRUTEI VILUTIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame vyrą ANTANĄ VILU-
TĮ, sūnus EDMUNDĄ ir VIDMANTĄ su šeima, gimines
bei artimuosius.

JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba

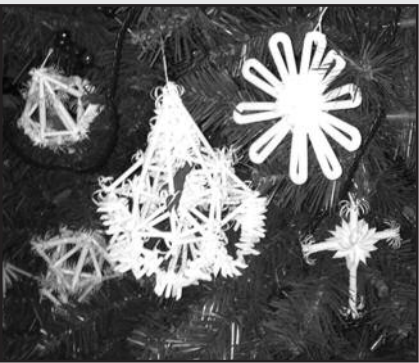
CONGRATULATIONS

We congratulate DAVID GAIDAS on having the
PALOS-GAIDAS FUNERAL HOME
recently accredited by the Better Business Bureau (BBB).

The Lithuanian-American Community, Inc.,
Brighton Park Chapter in Chicago

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje

6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL

Gruodžio 3 dieną, šeštadiė-
nį, 10 val. r. rengiama pamoka,
kurios metu menininkas Do-
natas Astras ir jo žmona Kathy
mokys, kaip iš šiaudelių su-
kurti tradicinį lietuvišką Kalė-
dų eglutės papuošalą. Pamo-
kos kaina – 25 dol., muziejaus
nariams – 10 dol. Daugiau in-
formacijos tel. 773-582-6500.

ATLANTIC
Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ
EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

Greičiausi
pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100

Siūlome automobilių
gabenimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Pilota
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užeiga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave, Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyna
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Šiuo metu jau
surinkinėjame
siuntas Kalėdoms!

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Ieškau darbo. Gyvenu Floridoje. Galiu patarnauti seneliams. Turiu teisę gyventi ir dirbti
JAV. Vairuoju automobilį. Turiu labai geras rekomendacijas. Tel.: 904-214-5091 (Albina).

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) lapkričio 5 d., sekmadienį, per šv. Mišias paminėsime Vėlines. Apeigos prasidės 9:45 val. r. Prieš šv. Mišias galėsite surašyti mirusiųjų vardus ir sudėti į pintinę, kuri bus padėta šalia altoriaus. Ant specialiai paruošto stalielio galima bus padėti mirusiųjų artimųjų nuotraukas. 10 val. r. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Kviečiame visus atvykti, maldose prisiminti Amžinybėn iškeliavusius brangius artimuosius ir jų atminimui uždegti žvakėles.

■ **Lapkričio 5 d., sekmadienį, 10 val. r.** Apreiškimo bažnyčioje (259 North 5th Street, Brooklyn, NY 11211) šv. Mišių metu vyks Vėlinių paminėjimas. Uždegdami žvakutes prisiminsime pereitų metų mirusius parapijos narius, parapijiečių gimines ir artimuosius. Po šv. Mišių parapijos apatinėje salėje bus už-

kandžiai ir kava. 1 val. p. p. Apreiškimo bažnyčioje vyks solistės Juditos Leitaitės koncertas. Visi maloniai kviečiami.

■ **Filatelistų draugijos „Lietuva“ narių** susirinkimas vyks lapkričio 5 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, posėdžių kambaryje #102 (14911 E. 127th St. Lemont, IL 60439). Po susirinkimo – pabendraavimas. Kviečiame susirinkime dalyvauti draugijos narius ir svečius.

■ **Lapkričio 12 d., sekmadienį, 12:30 val.** p. p. visus kviečiame į Pasaulio lietuvių centro didžiąją salę, kur vyks susitikimas su Friendship Garden vicepirmininke, prof. Rima Kašubaite Binder. Draugystės sode Indianoje yra ir Lietuvos darželis, kuriame auga Prezidento Antano Smetonos pasodinta eglė. Renginį organizuoja JAV LB Lemonto apylinkės valdyba.

Gruodžio 11 d., pirmadienį, 7 val. v. New Yorko Modernaus meno muziejuje (MoMA, 11 W 53rd Street, Theater 2, New York, NY) vyks **vakaras su Kęstučiu Naku**. Serijoje „Modern Mondays“ bus pristatytas K. Nako multimedinis spektaklis „Channel D“. Bilietai parduodami nuo lapkričio 27 d., muziejaus tel. 212-708-9400.

Gruodžio 15 d., penktadienį, 6:30 val. v. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) meno galerijoje (307 W 30th Street, New York, NY) vyks John Maciuka paskaita „Resonant Patterns: The Art of Kazys Varnelis in the Context of Bauhaus Modernism“. Šiais metais minime 100-ąsias tapytojo ir kolekcionieriaus Kazio Varnelio gimimo metines.

Daugiau informacijos tel. 347-415-6379 arba el. paštu: zybuokle@gmail.com.

Pokylyje (iš k.): Aušrelė Sakalaitytė, Marytė Bizinkauskaitė ir Marija Remienė. Audronės Kižytės nuotr.

Padėka

„Draugas“ nuoširdžiai dėkoja visuomenininkei Aušrelei Sakalaitei už visokeriopą solistės Marytės Bizinkauskaitės globą. Spalio 29 dieną, sekmadienį, solistė koncertavo „Draugo“ metiniame pokylyje Pasaulio lietuvių centre Lemonte.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošiimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

LF stipendijos Šiaulių universiteto studentams

LF stipendininkai (iš k.): Roberta Stonkutė, Laurynas Giedrimas, Regina Žemaitė ir Simas Bubelis.

Spalio 30 d. Šiaulių universiteto studentams – Robertai Stonkutei, Reginai Žemaitėi, Simui Bubeliui, Laurynui Giedrimui – už aukštus akademinius pasiekimus įteiktos Lietuvių Fondo (LF) Pranės Masiokaitės-Visockienės ir Benedikto Masioko vardinės stipendijos.

P. Masiokaitės-Visockienės 2017 m. vardinės stipendijos paskirtos Šiaulių universiteto Socialinių, humanitarinių mokslų ir menų fakulteto literatūrologijos magistro studijų programos antrakursei Reginai Žemaitėi ir to paties fakulteto istorijos ir politikos mokslų antro kurso magistrantui Simui Bubeliui. B. Masioko vardinės stipendijos paskirtos literatūrologijos magistro studijų programos antrakursei Robertai Stankutei ir istorijos bakalauro studijų programos trečio kurso studentui Laurynui Giedrimui.

LF įsteigtas vardinės stipendijas studentams įteikė ir sėkmės tolesnėse studijose palinkėjo Šiaulių universiteto rektorius prof. Donatas Jurgaitis.

LF B. Masioko vardinės stipendijos Šiaulių universiteto Humanitarinio fakulteto lietuvių kalbos ir istorijos specialybės studentams pradėtos teikti nuo 2001 metų, o P. Masiokaitės-Visockienės – nuo 2004 m.

LF info

LAPKRIČIO 11D.,
ŠEŠTADIENI,
7 VAL. VAKARO,

LIETUVIŲ OPERA
KVIEČIA
Į MUZIKINĮ VAKARĄ-POKYLĮ

Pakelkim mes taurę linksmybės!

Pasaulio Lietuvių Centre
(Fondo salėje)
14911 E. 127th St., Lemont, IL 60439

Koncertą atliks solistai:
Nida Grigalavičiūtė, Vilma Skučienė, Gilija Krūmaitienė, Linas Sprindys
Smuikininkė **Linda Veleckis-Nussbaum**
Lietuvių Operos choras (vadovė Jūratė Grabliauskienė)
Grupė **"Sandalai"**

Po koncerto – vakarienė, loterija, prizai, siurprizai ir žokiai!!!

Bilieto kaina 55 dol. Vietas galite užsisakyti tel.: 630-247-4422

Skaitykite DRAUGĄ – www.draugas.org